

Kommandantur Ertvelde

Passbüro enund Meldeamt–LandwirtschafftlicherLandwirtschaftliche Betriebsstelle–Passnebenstelle und Nebenmeldeamt Loochristy–Kommandantur Ertvelde–Passbüro enund Meldeamt–LandwirtschafftlicherLandwirtschaftliche Betriebsstelle–Passnebenstelle und Nebenmeldeamt Loochristy–Passnebenstelle Selzaete

Hptm. d. L. a. D. Wendt. Adj.: Oblt. D. L. Berliner

De Kommandantur Ertvelde was groot en belangrijk, zij paalde aan de Nederlandse grens en het operatiegebied. Volgende gemeenten vielen onder deze Kommandantur: Assenede Boekhoute Desteldonk, Evergem Ertvelde.Kluizen, Mendonk, Artoria bvba

De Kommandantur was gevestigd in het gemeentehuis van Ertvelde, het pasbureau in de Pastorijstraat, het gerecht in de Dorpstraat en de gevangenis in het huis van de postmeester (huidige Lindenlaan). Om naar Gent te gaan had men een speciaal paspoort nodig dat te bekomen was in het pasbureau.Onder andere de bewoners van Evergem waren aangewezen op Gent.

In 1916 kreeg de Kommandantur een nieuwe chef: Hauptmann-Kommandant Wemdt. Hij kreeg de bijnaam Pierke Zonneblomme omdat hij nogal moeilijk kon zwijgen over zijn hobby, namelijk het kweken van zonnebloemen. Op 7 februari 1916 beval hij een algemene volks-en beroepentelling.

De mess van de officieren bevond zich in de Lindenlaan in Ertvelde Tegen het einde van de oorlog, nadat de V.S. op 6 april 1917 hun neutraliteit opgaven, begonnen de Duitsers overal versterkingen te bouwen. Ook het strategisch belangrijke kanaal Gent-Terneuzen werd extra beveiligd. De Amerikaanse interventie die de Duitsers verwachtten, leidde tot grote troepenverschuivingen. Als etappегemeente kreeg Evergem zijn deel: in november nam een Stellungsbaukommando zijn intrek in het dorp en begon een golf van Duitse inkwartieringen.

Het kasteel op het Vurstje werd weer ingericht als Soldatenheim en er kwam er ook een in Doornzele. In de weverij Van Acker & Braun kwam een badinrichting voor de troepen. Alle weerbare mannen uit Sleidinge van 16 tot 45 jaar werden verplicht zich elke 1ste dag van de maand met een stempelkaart in Ertvelde aan te bieden, om 8u stipt.

De Ortskommandant was ingekwartierd bij mevrouw Ingels op het klein kasteeltje in Boekhoute . Vanaf 1915 moest iedere burger een paspoort bij zich hebben. Het werd afgeleverd door de gemeente en droeg een rode stempel "Kommandantur Ertvelde". Boekhoute kreeg nog een bijzondere stempel "Bewohner des Grenzgebietes" en een E4 "Etappengebiet 4^e leger". Op het paspoort van de weerbare mannen van 18 tot 45 jaar stond er een derde stempel "InUeberwachung". Zij hadden ook nog een Meldekarte bij zich, die zij maandelijks moesten laten afstempelen op het stadhuis. De eerste stempel werd gezet op 18 december 1915, de laatste op 18 september 1918.

De kerktoren van Boekhoute werd door de Duitsers ingericht als observatiepost. Later werd ook de molen op het kruispunt Noordstraat en Graafjanstraat als tweede observatiepunt ingericht. Een derde werd ingericht in een houten toren die in het Noordstraat stond, achter het café Bral. Voor de ewoners van Boekhoute was het niet evident om als inwoner van het grensgebied een paspoort te krijgen om naar het etappegebied te gaan. De mannelijke bewoners van Assenede tussen 17 en 35 jaar moesten zich maandelijks met hun paspoort ter controle komen aanmelden bij de Duitse overheid. Emiel Baecke (Assenede °1902) vertelt in een getuigenis hoe dit eraan toe ging:"Alle maanden was er

controle voor de jonge mannen van 17 tot 35 jaar. De Duitse politie stond op het stadhuis. Ze hadden een karwijt bij hun om de mensen te geselen.

De karwijt was in feite voor het paardenvolk: om de paarden te slaan. De paarden moesten zware kanonnen trekken en daarvoor werden ze met de zweep wat opgejaagd.

Op de controle mocht je niet spreken. Je moest blijven staan als een standbeeld. Er waren er enkelen die wel hun mond dierven open doen, maar de Duitser kwam naar hen toe. Henri Cornelis, Camiel Staelens, Camiel De Bock kregen voor straf een slag met die karwijt in hun gezicht. Je naam werd afgeroepen en je moest twee passen opzij doen en je paspoort te tonen.

Militaire bezetting: Eeklo en Ertvelde hoofdplaats van een Etappegebied

De Duitsers die hier verbleven waren echte brutale kerels tegenover de bevolking van hier.”

Vanaf 4 november 1916 mocht alleen de burgemeester van de gemeente

Assenede nog nieuwe identiteitskaarten ondertekenen. Blijkbaar waren er een aantal paspoorten opgedoken waarvan het niet duidelijk was wie ze had ondertekend. Overdag diende men binnen de gemeentegrenzen te blijven. Landbouwers die gronden hadden in een andere gemeente dienden eveneens over een bewijs te beschikken.